

[Hartel.]

af Varer ogsaa ud fra dette Synspunkt maa anslaas til at have været meget lav. Der har manglet enhver Tilskyndelse til at foretage yderligere Indkøb, og det ligger naturligvis i selve Systemet, som umuliggør Indkøb ud over de regelbundne og umuliggør Indkøb med Dispositioner paa længere Sigt som Basis.

Jeg vilde gerne i samme Forbindelse som jeg omtaler de Beredskabsindkøb, vi sluttede os til med stort Flertal i Foraaret, spørge den højtaerede Minister, om disse Beredskabsindkøb er foretaget ved en Ompostering, saaledes at Lagre er gaaet over i Statseje, som tidligere laa i privat Eje, eller om det drejer sig om helt nyimporterede Varer, og hvorledes Midlerne til disses Betaling er fremskaffet, uden at man kan se det af de tilgængelige Balancer.

Jeg vil til Slut sige, at man kan ikke paa den ene Side hævde for sig hele Magten og Bestemmelsen over Importforholdene, hele Reguleringen af vor Indførsel, og saa bag efter komme og bebrejde Købmændene, at de ikke springer til og køber, blot fordi man midlertidigt i en lidt vanskelig Situation, og naar det passer en selv, ønsker at forøge Importtilladelserne. En Købmands Virksomhed kræver Frihed paa længere Sigt; i modsat Fald kan det ikke undgaas, at man selv faar Hovedansvaret for, at de rettidige Dispositioner ikke kan træffes. Indkøbet i Foraaret viste, at vi ikke lod os skræmme fra Anskaffelse af Statslagre i et vist Omfang, saaledes at Landets Uafhængighed paa disse Omraader kunde betrygges.

Men det lader sig ikke benægte, at Situationen i September ganske afgjort overrumplede Ministeriet; man mødte denne Situation i det væsentlige uforberedt og greb sent — alt for sent — ind. Saaledes som Systemet nu engang er, kan det ikke undgaas, at dette gentager sig i en tilsvarende Situation i Fremtiden, og derfor vil vi fra vor Side støtte den foreslaaede Paa-stand paa Overgang til Dagsordenen.

Oluf Pedersen: Det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen har i en god Venstre-Tale motiveret sin Forespørgsel og givet en udmærket Fremstilling af Handelsforholdene — en Fremstilling, som utvivlsomt vilde være blevet endnu klarere og udførligere, hvis det ærede Medlem havde faaet Lov til at udtale sig lige saa udførligt, som det ærede Medlem Hr. Rager nu fik Lov til.

Der er vel ingen Tvivl om, at der i visse Dage, ogsaa efter Regeringens Opfattelse, var alt for faa Varer herhjemme, Varer, som

var livsvigtige, og det paa et Tidspunkt, da man kunde komme til at staa over for dette, at der kunde blive lukket helt af. Det gjaldt Varer som Korn, for hvilket man havde udstedt Indførselsforbud. Dette Forbud blev i de Dage, da det saa farligt ud, ophævet, fordi man var klar over, at man havde begaaet en Fejl. Det er utvivlsomt, at der fra Valutacentralens Side er sket Indgreb, som har bevirket, at vi ikke havde de Lagre af livsvigtige Varer, som det vilde være naturligt at have.

Hvis nogen skulde være i Tvivl om, at det forholdt sig saadan — ja, saa er det jo givet, at den Suspension af Valutacentralen, der fandt Sted den 28. September, var Udtryk for, at ogsaa Regeringen var klar over, at Valutacentralens Bestemmelser virkede hemmende for den Import, som vilde være naturlig.

Det er i øvrigt betegnende for Regeringens Stilling, at det ikke var den højtaerede Handelsminister, som i disse Dage fandt paa, at der var Fare. Nej, det var Handelen, som den 26. September rettede Henvendelse til Regeringen om at faa frigivet Varerne. Først efter et Par Dages Forløb blev Regeringen klar over, at det var berettigede Krav, Krav, som skulde opfyldes. Hvis Handelen ikke havde henvendt sig til Regeringen, er der jo næppe Tvivl om, at saa vilde Handelsministeren stadig have sovet. (*Afbrydelse:* Hvad for noget?). Sovet — ja! — Der er ingen Tvivl om, at Handelsministeren ikke var klar over dette, for ellers vilde han paa et langt tidligere Tidspunkt have sat sig i Bevægelse for at sikre, at Varerne var blevet frigivet.

Nu staar det for mig saadan, at det, der skete, ikke er noget, som man ikke kunde regne med i Forvejen, Saa tidligt som i Foraaret, da vi her drøftede Indkøb af visse Varer ved Hjælp af Statslaan, gjorde jeg opmærksom paa, at Valutacentralen kunde og i Følge hele sin Indstilling maatte bevirke, at vi ikke havde de nødvendige Lagre, og at det bedste, man kunde gøre for at skaffe Lagrene, efter min Opfattelse var at ophæve Valutacentralen. Man var klar over det, men det viste sig, at først den 28. September var Regeringen rede til at give fri.

Nu siger det ærede Medlem Hr. Hauge, at der er ingen ansvarlige, som tør give Frihed for Import og Eksport, og paa et tidligere Tidspunkt maatte jeg gaa ud fra, at det ikke var muligt at imødegaa det ærede Medlem Hr. Hauge, fordi det kun var Udtalelser, fremsat fra Regeringens Side, angaaende Valutacentralen, som blev taalt